

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DERSİ DERS İZLENCESİ

Öğretim Elemanı: Arş. Gör. Dr. Okan Güray BÜLBÜL

Öğretim Elemanı Odası: A Blok, 4. Kat, 428 Nolu Oda

Öğretim Elemanı Danışma Saatleri: Pazartesi: 11:00 – 16:30 Salı: 09:30 – 13:30

E – Posta: okanguraybulbul@gmail.com, okan.bulbul@hbv.edu.tr

Ders Saatleri: Pazartesi 08:30 – 10:55 A Blok 205 Nolu Derslik

Ders İle İlgili Dokümanların Bulunacağı Web Adresleri:

<http://www.websitem.gazi.edu.tr/site/okanguraybulbul/files>, www.okanguraybulbul.com.tr.

Dersin Tanımı: Ders kapsamında; iş sağlığı ve güvenliği kavramı açıklanacak, Türkiye’deki iş sağlığı ve güvenliği sisteminin işleyişi ve hukuki çerçevesi hakkında bilgiler verilecek, işverenin ve çalışanların iş sağlığı ve güvenliği yükümlülükleri ve hakları açıklanacak, iş sağlığı ve güvenliği çerçevesindeki yükümlülükler uymamasının sonuçları anlatılacak, “piyasalaşma” ve “hegemonya” kavramları açıklanarak Türkiye’deki iş sağlığı ve güvenliği sisteminin genel değerlendirilmesi yapılacak, iş güvenliği uzmanlığı mesleğinin riskleri değerlendirilecek, iş kazası ve meslek hastalığı sonrasında sigortalılara sağlanan yardımlar hakkında bilgi verilecek, Soma’da yaşanan iş kazası süreci ve ilgili mahkeme kararı değerlendirilecek, Türkiye ekonomisinde inşaat ve maden sektörlerinin yeri üzerinden, iş sağlığı ve güvenliği konusunda politik iktisat açısından değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Dersin amacı: Dersin amacı, iş sağlığı ve güvenliği kavramına ve Türkiye’deki iş sağlığı ve güvenliği sisteminin işleyişine ilişkin bilgilendirmelerde bulunmak ve dersi alan öğrencilere sosyal politika açısından iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilimsel kavramlar ışığında değerlendirme yapma becerisi kazandırmaktır.

Dersin İşleniş Biçimi: Ders öğretim elemanı tarafından anlatılacaktır. Öğrencilerden derse katılmaları, ders kapsamında belirtilen kaynaklara erişmeleri, kaynakları okumaları beklenmektedir. Ders kapsamındaki iki haftada, öğrenciler iki gruba ayrılacak ve sınıf içi tartışmalar gerçekleştirilecektir. Bu tartışmalara hazırlık ve katılım ölçüsünde öğrencilere ilave not verilecektir. Bu tartışmalarda öğrencilerin ders kapsamında edindikleri bilgileri kullanmaları ve tartışmaya gerekli materyalleri okuyarak hazırlanmaları beklenmektedir.

Sınavlar ve Değerlendirme: Öğrenciler ders kapsamında vize ve final sınavı üzerinden değerlendirileceklerdir. İlgili yönetmelik uyarınca vize sınavının dönem sonu harf notuna etkisi yüzde 40, final sınavının dönem sonu harf notuna etkisi yüzde 60’tır. Ders kapsamında gerçekleştirilecek iki sınıf içi tartışmanın öğrencilerin final sınav notlarına katkısı olacaktır. Final sınavında sınıf içi tartışmalarda başarılı olan öğrencilere başarılı olunmuş her bir tartışma için 10, toplamda en fazla 20 puanlık katkı sağlanacaktır.

Derse Devam: Öğrencilerin derse devam zorunlulukları ilgili yönetmelik uyarınca yüzde 70’tir. Zorunluluk dışında öğrencilerin derse devam etmeleri tavsiye edilmektedir.

Ders Planı:

- HAFTA (23 Eylül 2019):** Dersin işleyişi hakkında bilgiler verilir. Öğrencilerin dersten beklentileri ile dersin işleyişi arasındaki farklılıklar öğrenciye aktarılır. İş sağlığı ve güvenliği kavramının sosyal politika açısından değerlendirilmesi için bilgiler aktarılır.
- HAFTA (30 Eylül 2019):** İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin temel kavramlar olan "işverenin işçiyi koruma ve gözetme borcu" hukuki boyutunun yanında sosyal politika çerçevesinde açıklanır. İş sağlığı ve güvenliği hakkı kavramı üzerinde durularak, bu hakkın niteliği ve önemi sosyal politika ekseninde tartışılır.
- HAFTA (7 Ekim 2019):** İş sağlığı ve güvenliği hakkının kaynakları anlatılır. Ulusal ve uluslararası kaynaklardan bahsedilerek, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun kapsamı değerlendirilir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun kapsamı çerçevesinde

iş sağlığı ve güvenliği hakkının Türkiye’de ne ölçüde sağlandığına ilişkin tartışmalar gerçekleştirilir.

4. **HAFTA (14 Ekim 2019):** Dünyada ve Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliğinin tarihi gelişimi açıklanarak, sanayi devrimi sonrası ortaya çıkan ücretli çalışma ve çalışma koşullarının iş sağlığı ve güvenliği ile ilişkisi kurulur. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yerine getirilmesi için öngördüğü yapı anlatılır. Bu yapının işlevselliği tartışılır.
5. **HAFTA (21 Ekim 2019):** 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun ve ikincil mevzuatın (yönetmelikler, tebliğler) öngördüğü düzenlemelerden; iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin desteklenmesi, iş sağlığı ve güvenliğinin koordinasyonu, teftiş ve idari yaptırımlar, idari para cezaları ve uygulanması ile emzirme odası ve yurt kurma yükümlülüğü ve iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi olabilecekler açıklanır.
6. **HAFTA (28 Ekim 2019):** İş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasında işverenlerin yükümlülükleri anlatılır.
7. **HAFTA (4 Kasım 2019):** İş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasında işverenlerin yükümlülükleri anlatılmaya devam edilir.
8. **HAFTA (11 Kasım 2019):** Ara Sınavlar Nedeniyle Ders Yapılmayacaktır
9. **HAFTA (18 Kasım 2019):** İş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasında çalışanların hak ve yükümlülükleri anlatılır.
10. **HAFTA (25 Kasım 2019):** “Piyasalaşma” ve “hegemonya” kavramları açıklanarak, “Güvencesiz İş Güvenliği Uzmanları, Piyasalaşan İş Güvenliği: Bir Alan Araştırması” makalesi öğrencilerle paylaşılır ve öğrenciler gruplara ayrılarak bir sonraki hafta Türkiye’deki iş sağlığı ve güvenliği sisteminin iş sağlığı ve güvenliği hakkının korunması perspektifinde tartışılmasına ilişkin bilgilendirmelerde bulunularak öğrencilerin hazırlık yapması istenir.
11. **HAFTA (2 Aralık 2019):** Bir önceki hafta açıklanan “piyasalaşma” ve “hegemonya” kavramları üzerinden öğrenciler ile paylaşılan makaleler çerçevesinde Türkiye’deki iş sağlığı ve güvenliği sisteminin işleyişinin iki gruba ayrılan öğrenciler tarafından tartışılır.
12. **HAFTA (9 Aralık 2019):** “İş Güvenliği Uzmanlarının Sorunlarına Yönelik Bir Saha Araştırması” makalesinde bahsedilen noktalar açıklanarak, kimlerin iş güvenliği uzmanı olabileceği yönündeki düzenleme tartışılır ve iş güvenliği uzmanı mesleğinin riskleri üzerinde durulur. Bu derse aktif olarak görev yapan bir iş güvenliği uzmanının çağırılması ve deneyimlerini öğrencilerle paylaşması hedeflenmektedir.
13. **HAFTA (16 Aralık 2019):** İş kazası ve meslek hastalığı kavramları açıklanır. İş kazası ve meslek hastalığı sonrasında sigortalılara sağlanan yardımlar hakkında bilgi verilir.
14. **HAFTA (23 Aralık 2019):** Türkiye ekonomisinde inşaat ve madencilik sektörünün payı üzerinden dünyada ve Türkiye’de gerçekleşmiş iş kazalarına ilişkin bilgiler verilir. Soma’da yaşanan iş kazası sürecinin ve nihai karar incelenir. Öğrencilerin iki gruba ayrılarak bir sonraki hafta Soma’da yaşanan iş kazası hakkındaki mahkeme kararını tartışmaları sağlanır.
15. **HAFTA (30 Aralık 2019):** Soma’da yaşanan iş kazası öğrenciler tarafından derste tartışılır ve Türkiye’deki iş sağlığı ve güvenliği sisteminin işleyişi değerlendirilir.

Ders Kaynakları:

1. Emine Tuncay Senyen – Kaplan, Bireysel İş Hukuku, Gazi Kitapevi
  2. Murat Özveri, İşçi Sağlığı, İş Güvenliği ve İş Cinayetleri, Birleşik Metal - İş Yayınları.
  3. Gürkan Emre Gürcanlı, Bir Cinayetin Öyküsü, Yazılıma Yayınları.
  4. “İş Güvenliği Uzmanlarının Sorunlarına Yönelik Bir Saha Araştırması”, Volkan Arslan - Serdar Ulubeyli, Çalışma ve Toplum 2016/3.
  5. “Güvencesiz İş Güvenliği Uzmanları, Piyasalaşan İş Güvenliği: Bir Alan Araştırması”, Gülçin Taşkiran, Çalışma ve Toplum 2016/4.
- 4 ve 5 numaralı kaynaklar ders materyallerinin yer alacağı internet ortamlarında öğrencilerin erişimine açılacaktır.